

بچه‌های عزیز، سلام!

به یک درس جدید و بسیار مهم خوش آمدید. امروز می‌خواهیم در یک «مسیر طلایی» قدم بگذاریم و درباره یک موضوع خیلی حساس صحبت کنیم: «امانت‌داری و احترام به وسایل دیگران».

آماده‌اید با هم یک ماجراجویی جذاب را شروع کنیم؟ پس بزن بریم!

(نکته: این آموزش با افتخار توسط وب سایت دیجی معلم طراحی شده است.)
www.Digimoallem.ir

مال مردم یعنی چه؟ 🤔

بچه‌ها، بیایید کمی فکر کنیم!
آیا ما اجازه داریم از وسایل دیگران استفاده کنیم؟

مالِ مردم، یعنی هر چیزی که متعلق به ما نیست. در دین زیبای ما، اسلام، احترام به مال دیگران بسیار مهم است. به این کار کار حفظ «حق‌حق‌الناس» می‌گویند.

بیایید سه داستان جالب بخوانیم تا ببینیم در شرایط مختلف باید چه کار کنیم! 👇

www.Digimoallem.ir

ماجرای اول: روان‌نویس قرمز 🖊️

ملیکا در مدرسه یک روان‌نویس قرمز پیدا کرد و خیلی خوشحال شد. او به دوستش هُدی گفت: «من این را برای امتحان ریاضی برمی‌دارم تا برگه‌ام قشنگ‌تر شود. بعد از امتحان هم فوری آن را در جعبه اشیای پیدا شده می‌گذارم!»

هدی گفت: «اما این که مال تو نیست! زود برو این را در جعبه بگذار تا به دست صاحبش برسد.»
ملیکا گفت: «بابا خیلی سخت‌گیری! من فقط یک خط با آن می‌کشم!»

دوراهی شما: به نظر شما حق با ملیکا بود یا هُدی؟ چرا؟

www.Digimoallem.ir

پاسخ ماجرای اول: حتی یک خطِ کوچک! 💡

حق کاملاً با هُدی بود!

۱. **بدون اجازه ممنوع:** وقتی وسیله‌ای مال ما نیست، ما حق نداریم حتی برای کشیدنِ یک خط کوچک از آن استفاده کنیم.

۲. **امانت‌داری:** وسیله‌ای که گم شده، امانت است. باید آن را به دست صاحبش یا دفتر مدرسه برسانیم.

۳. **نیتِ خوب کافی نیست:** اینکه ملیکا می‌خواست بعداً آن را پس بدهد، دلیل نمی‌شود که بدون اجازه صاحبش از آن استفاده کند.

آفرین به شما که مثل هدی، امانت‌دار هستید!

طراحی شده توسط وب سایت دیجی معلم
www.Digimoallem.ir

ماجرای دوم: دوربین اداره 🎥

عمو کریم می‌خواست با دوستانش به کوه‌نوردی برود. او به اکبر گفت:
«اکبر جان! دوربین فیلم‌برداری پدرت را برایم بیاور تا فردا از کوهستان فیلم بگیرم. قول می‌دهم حتی یک خط هم روی آن نیفتد!»

اکبر با تعجب گفت: «اما عمو جان! آن دوربین مالِ پدرم نیست؛ مالِ اداره است!»
عمو گفت: «فقط یک روز آن را می‌خواهم!»

اکبر جواب داد: «پدرم روز تولد من با تلفن همراهش فیلم گرفت و گفت از دوربین اداره نباید استفاده شخصی کرد. مطمئنم بابا قبول نمی‌کند!»

www.Digimoallem.ir

پاسخ ماجرای دوم: بیت‌المال چیست؟ 🏛️

آفرین به پدر اکبر که فرق بین مال شخصی و مال اداره را می‌دانست!

اموال شخصی 📱

- وسیله‌ای است که با پول خودمان خریده‌ایم (مثل گوشی موبایل پدر).
- می‌توانیم آن را به دیگران قرض دهیم یا خودمان استفاده کنیم.

بیت‌المال و اموال اداره 📸

- وسیله‌ای است که فقط برای انجام کارهای مخصوص آن اداره به کارمندان داده می‌شود.
- استفاده شخصی از آن حرام است و حق‌الناس محسوب می‌شود.

نتیجه‌گیری مهم: حتی اگر قول بدهیم که وسیله اداره خراب نمی‌شود، باز هم استفاده از آن برای کارهای شخصی گناه است!

www.Digimoallem.ir

ماجرای سوم: چشیدنِ انگورها 🍇

راوی داستان می‌گوید: با دوستم حسن کنار صندوق‌های میوه رفتیم. با خودم گفتم بهتر است امتحان کنم ببینم انگورها شیرین است یا نه؟

یک دانه انگور سبز خوردم؛ شیرین نبود!

یک دانه انگور سیاه خوردم؛ آن هم شیرین نبود!

به فروشنده گفتم انگورهایتان شیرین نیست و رفتیم.

حسن با تعجب پرسید: «پولش را دادی؟»

گفتم: «پول چی؟ من که چیزی نخریدم!»

حسن گفت: «آن چند دانه‌ای که خوردی چطور؟ آیا فروشنده راضی است؟»

(خاطره‌ای از شهید حسن شوکت پور)

www.Digimoallem.ir

پاسخ ماجرای سوم: رضایت صاحبِ مال ⚖️

بچه‌ها، به نظر شما خوردن دو یا سه دانه انگور اشکالی دارد؟

جواب این است: بله، اشکال دارد!

هیچکس حق ندارد حتی یک دانه انگور، یک عدد نخود، یا یک تکه کوچک از خوراکی مغازه‌دار را بدون اجازه و رضایت او بخورد.

اگر می‌خواهیم چیزی را امتحان کنیم، حتماً باید اول از فروشنده بپرسیم: «آقا/خانم، اجازه هست یک دانه برای تست بردارم؟»

اگر بدون اجازه بخوریم، مدیون (بدهکار) صاحب مغازه می‌شویم. شهید حسن شوکت‌پور به دوستش یادآوری کرد که خداوند حتی مراقب کوچک‌ترین حق‌الناس‌ها هست.

(محتوای آموزشی طراحی شده توسط دیجی معلم)
www.Digimoallem.ir

کامل کنید: شما جای آن‌ها بودید چه می‌کردید؟ (بخش اول) 📝

Card 1

- مادر مریم فراموش کرده بود ظرف نذری همسایه را پس بدهد. استفاده از ظرف همسایه برای کارهای آشپزی در منزل...

پاسخ صحیح: ... جایز نیست و حرام است! چون ظرف دست آن‌ها امانت است. مادر مریم باید حتماً اول از همسایه اجازه بگیرد یا سریعاً ظرف را پس بدهد.

Card 2

- سعید از نانوایی برگشت. نان‌ها را شمرد. ۱۱ تا بود! اما او فقط پول ۱۰ نان را داده بود. با خودش گفت:

پاسخ صحیح: ... «من نباید نان اضافی را بخورم! این نان حق‌الناس و مالِ نانواست. باید همین الان برگردم و نان یازدهم را پس بدهم، یا پول آن یک نان را به نانوا پرداخت کنم.»

www.Digimoallem.ir

کامل کنید: شما جای آن‌ها بودید چه می‌کردید؟ (بخش دوم) 📝

● پارچه‌های بریده شده‌ی همسایه‌ها، کنار چرخ خیاطی مادر آماده بود. سارا چند تکه برداشت و به سمیه گفت: با این‌ها برای عروسکم لباس بدوز. سمیه گفت:

پاسخ صحیح: ... «سارا جان! این پارچه‌ها مالِ مشتری‌های مادرت است. حتی اضافه‌های پارچه هم متعلق به صاحبِ پارچه است. مادرت بدون اجازه آن‌ها نمی‌تواند این تکه‌ها را به تو بدهد.»

● پالتوی خود را گم کردم. یک پالتو روی جالباسی کلاس‌ها توجهم را جلب کرد. هیچ فرقی با پالتوی من نداشت ولی مطمئن نبودم مال من باشد...

پاسخ صحیح: ... بنابراین نباید آن را بردارم! اگر آن را بپوشم و بعداً بفهمم مال شخص دیگری بوده، حق او را ضایع کرده‌ام. بهتر است به ناظم مدرسه اطلاع دهم تا صاحب اصلی آن پیدا شود.

(پاسخ‌های هوشمندانه، طراحی شده توسط وب سایت دیجی معلم)
www.Digimoallem.ir

www.Digimoallem.ir

ببین و بگو: اموال عمومی 🚌🌳

کدام یک جزء اموال عمومی است؟

تمام وسایلی که در خیابان‌ها، پارک‌ها، مدارس و بیمارستان‌ها هستند (مثل اتوبوس، نیمکت پارک، میز مدرسه) اموال عمومی نام دارند. چون متعلق به یک نیستند، بلکه با پول همه مردم ساخته شده‌اند.

بهترین راه استفاده از آنها چیست؟

باید طوری از آنها استفاده کنیم که انگار مال خودمان است! روی نیمکت‌ها خط نکشیم، شیمت‌ما، شیشه اتوبوس را کثیف نکنیم و به آنها آسیب نرسانیم. صدمه زدن به اموال عمومی، یعنی گردنِ گرفتنِ میلیون‌ها آدم!

www.Digimoallem.ir

تدبّر کنیم: وای بر کم‌فروشان 📖

«وَيْلٌ لِّلْمُطَفِّفِينَ»

خداوند در آیه ۱ سوره مُطَفِّفین می‌فرماید: (وای بر کم‌فروشان)

کم‌فروشی

فریب

«کم‌فروشی» به چه معناست؟

کم‌فروشی یعنی فروشنده پولی را برای وزن مشخصی (مثلاً یک کیلو) از مشتری بگیرد، اما جنس کمتری (مثلاً ۹۰۰ گرم) به او بدهد!

ارتباط این آیه با موضوع درس چیست؟

کم‌فروشی یکی از بدترین شکل‌های دزدی و خوردنِ «مال مردم» است. خداوند در قرآن به شدت به این افراد هشدار داده است، زیرا آن ها حق‌الناس را رعایت نمی‌کنند و مال دیگران را به ناحق می‌گیرند.

www.Digimoallem.ir

اینفوگرافیک: مسیر طلاییِ صداقت 🌟

بچه‌ها! هر وقت خواستید از وسیله‌ای استفاده کنید، این مسیر را در ذهن خود مرور کنید:

این نمودار به ما کمک می‌کند تا هیچ‌وقت ناخواسته به مال مردم و حق‌الناس دست‌درازی نکنیم. صداقت و امانت‌داری، نشانه یک مسلمانِ واقعی است.

(اینفوگرافیک آموزشی اختصاصی، طراحی شده توسط دیجی معلم)

www.Digimoallem.ir

خلاصه درس امروز 🎓

بچه‌های عزیزِ کلاس پنجم، ما امروز یاد گرفتیم که:

✅ حق‌الناس خیلی مهم است و خداوند امانت‌داران را دوست دارد.

✅ چه یک روان‌نویس کوچک باشد، چه یک دانه انگور، استفاده بدون اجازه ممنوع است.

✅ اموال عمومی و وسایل اداره متعلق به همه هستند و استفاده شخصی از آن‌ها گناه است.

امیدواریم همیشه و همه‌جا، بچه‌هایی صادق و امانت‌دار باشید!

پایان درس ششم

(امیدواریم از این آموزش لذت برده باشید. طراح و ایده‌پرداز: وب‌سایت آموزشی دیجی معلم - Digimoallem.ir)